

Een onderzoeker op het Meertens Instituut, wat doet die zoal de gehele dag? Loopt zij door de velden met een draagbare microfoon, zit hij achter zijn bureau een boek te lezen, mengen ze zich undercover onder randgroepjongeren? Onderzoekers stellen iedere dag heel veel vragen en proberen die ook te beantwoorden. Ter gelegenheid van de jaarwisseling beantwoorden deze keer zes onderzoekers van het Meertens Instituut één en dezelfde vraag: waarom onderzoek naar Nederlandse taal en cultuur?

Die ene vraag valt als vanzelf in drieën uiteen. Er is een maatschappelijk waarom: welk baat heeft een samenleving bij wetenschappelijk onderzoek naar de eigen taal en cultuur? Er is een wetenschappelijk waarom: wat dragen we bij aan het grote gebouw van wetenschappelijke kennis door ons op deze onderwerpen te richten? En er is een persoonlijk waarom: waarom zou iemand beslissen zijn werkzame leven aan zoiets te wijden?

Dat het onderzoek maatschappelijk belang heeft, lijkt vanzelfsprekend. De 'eigen' Nederlandse taal en cultuur staan de laatste jaren ineens sterk in de publieke belangstelling. Maar wat heeft het onderzoek nu echt te bieden aan de samenleving? In de wetenschappelijke wereld staat Nederlands onderzoek naar taal en cultuur in hoog aanzien. Wat zijn de grote wetenschappelijke vragen van dit moment en op welke manier helpen onderzoekers van het instituut die problemen oplossen? En achter ieder onderzoek zit een persoonlijk belang – het is waarschijnlijk niet mogelijk om je op een klein en specialistisch onderwerp te werpen zonder gedrevenheid. Waar komt die vandaan? En wat schiet je er mee op?

De zes onderzoekers die hier aan het woord komen, formuleren heel verschillende antwoorden op deze vragen. Dat is ook niet verwonderlijk: ze staan op verschillende punten in hun loopbaan en ze werken vanuit verschillende onderzoekstradities. Ze hebben minstens één ding gemeen: ze werken aan het Meertens Instituut, een onderzoeksinstituut van de Koninklijke Nederlandse Academie voor Wetenschappen. Aan dat instituut wordt een veelheid van wetenschappelijke methoden en strategieën gebruikt om de complexe moderne Nederlandse samenleving in kaart te brengen. En om uiteindelijk antwoord te geven op de ingewikkeldste vraag die er is:



Marc van Oostendorp
(1967), werkt sinds
1999 aan het Meertens
Instituut als onderzoeker
Variatielinguïstiek

Waarom?

Ik voetbal zelf mee

Hans Bennis

Het graf van vergeten mensen

Leendert Brouwer

Jij moet naar de logopedist!

Leonie Cornips

Een driezitsbank, net als mijn ouders

Hilje van der Horst

Het verleden als werkplaats

Herman Roodenburg

Verdriet om André Hazes

Irene Stengs